

[Handelsministeren.]

praktiseres, og også her vil det at kunne følge vejledende priser have nogen interesse.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvor mange anmeldelser der har været, kan jeg oplyse, at der har været godt 1.500, og af disse er igen afmeldt ca. 70; det er — så vidt jeg husker — op til 1. oktober, men det er altså et nogenlunde frisk tal. Men jeg vil gerne oplyse over for fru Lis Groes, at vi på den anden side ikke har noget tal over det antal vejledende priser, der blev afmeldt i tiden inden 15. februar, eller var det inden 1. marts? Der var en lille løbetid, hvor man ifølge den da vedtagne lov kunne fritage sig for anmeldelsespligten ved at ophæve de vejledende priser. Man har ikke tal over det, men skønner, at det er et meget betydeligt antal, som dér er ophævet.

Fru Lis Groes var derefter inde på spørgsmålet om forbud mod vejledende priser, og jeg forstod, at noget sådant skulle være drøftet i andre nordiske lande. Et sådant forbud vil jeg være stærkt imod. Det er ganske givet, at vejledende priser inden for mange vareområder i høj grad har konkurrencefremmende, prisretarderende virkning, og dér bør de naturligvis ikke ophæves. Det er ligeledes givet, at inden for en række brancher er de vejledende priser et simpelt, praktisk instrument, en nødvendighed for at kunne arbejde under detailhandelens mange forskellige forhold. Men at vejledende priser har været brugt i et for stort antal tilfælde på for mange områder, synes mig at fremgå af den kendsgerning, at temmelig mange altså er blevet ophævet inden den gældende lovs ikrafttræden.

Fru Lis Groes ønsker en drøftelse af, hvorvidt vi skal kalde vejledende priser for cirkapriser. Det er en drøftelse, vi kan gå ind i fra alle sider, tror jeg, med et åbent sind. Disse navneforandringer drøftes jo under mange forhold, endog inden for politiske partier, og de kan tit vække lidenskaber, men har måske ikke så forfærdelig stor betydning. Ligger der noget i betegnelsen, tror jeg nok, man skal være ganske åben over for det.

Med hensyn til fru Lis Groes' bemærkninger om forbrugersiden kan jeg bl. a. varmt tilslutte mig den bemærkning, at man kunne ønske at fremme forståelsen hos mange forbrugere for, at samme vare

kan købes til højst forskellige priser, hvis man i øvrigt ville lukke øjne og ører op og give sig blot to minutters eftertanke, inden man køber, og ikke blot købe lige efter næsen.

Fru Lis Groes kom derefter ind på avancestoploven, og også andre ordførere har udtrykt utryghed ved det, de kalder rationaliseringsgevinsten — jeg vil foretrække at kalde det det provenu, der kan opnås ved fornuftig rationalisering. Jeg vil gerne først og fremmest sige, at der ikke bliver gennemført fornuftig rationalisering, hvis ikke den, der gennemfører den, kan få en andel deraf. Det er helt sikkert i alt fald. Under normale forhold vil en rationaliseringsgevinst naturligvis blive udnyttet dels til større indtjening, dels og meget ofte til en prissenkning for at kunne øve større konkurrence. Endvidere skal der altså immerhen tjenes penge til at betale lønninger med og lønninger, der stiger. Adgangen til at opnå den fulde rationaliseringsgevinst har hidtil været fri for virksomheder inden for handel; det har de kunnet gøre efter gældende lov. Inden for industri og håndværk har man ikke kunnet opnå nogen som helst andel af rationaliseringsgevinsten eller det provenu, der kan opnås, i tiden fra 18. november og frem til nu, hvilket altså, når loven udløber, vil sige næsten et år. Jeg tør ikke fortsætte med en lovgivning af den art. Hidtil har enhver rationalisering, der blev gennemført, ubarmhertigt skullet føre til en nøjagtigt dertil svarende prisnedsættelse uden at kunne give anledning til forrentning af de med rationaliseringen eventuelt forbundne investeringer. Dette kan ikke gå. Jeg mener, det er en retfærdighedshandling. Jeg skal yderligere pege på, at de pågældende virksomheder inden for industri og håndværk, som altså i et fuldt år ikke har kunnet opnå andel i sådanne rationaliseringsgevinster, nu kan opnå andel af dem, som indtræder efter 1. november. Den lov, hvori dette er fæstet, er foreslået forlænget til næste 1. juli. Det forekommer mig, at der derved opnås en ganske fornuftig ligevægt mellem, hvad de tidligere selv har måttet sluge eller gå glip af, og den rationaliseringsgevinst, de nu vil kunne få del i.

Yderligere vil jeg gerne komme med den praktiske bemærkning, at en hvilken som helst rationalisering, der kan medføre en